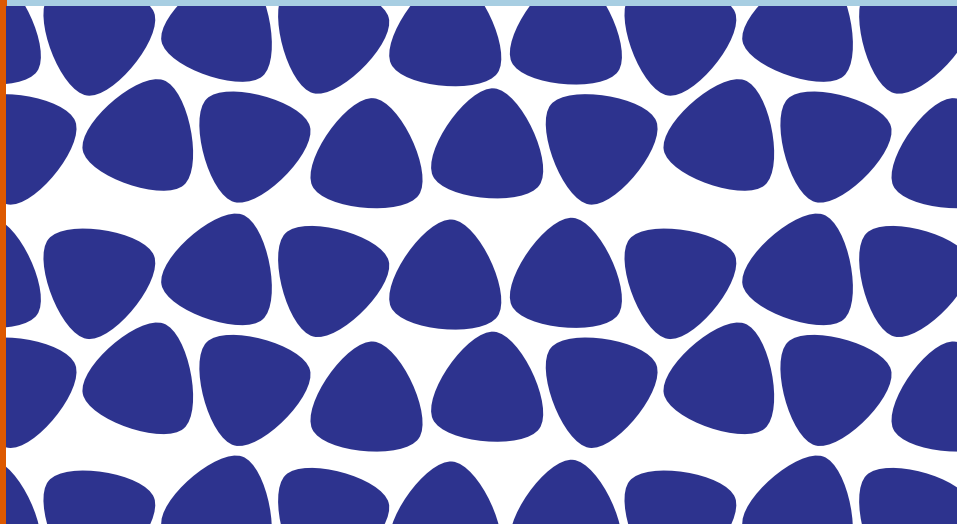

Työn vuoro

Työllisyysaste yli 75 prosenttiin

00 : 00 : 05 **Johdanto**

00 : 00 : 07 **1. Nykytilan haasteita**

1.1 Liian matala työllisyysaste johtuu osittain kannustinloukuista

1.2 Työttömyysturva on lähtökohdiltaan perusteltu; muutoksia kuitenkin tarvitaan

1.3 Toteutuvatko työnhakijoiden yhtäläiset oikeudet saada työvoimapalveluja?

00 : 00 : 17 **2. Työn vuoron tavoitteena hyvän kierre**

00 : 00 : 20 **3. Työn vuoron sisältö**

3.1 Muutetaan työttömyysturva tukemaan nykyistä paremmin työllisyyttä

3.1.1 Etuudet edistämään nopeaa työllistymistä

3.1.2 Työttömyysturvan rahoitus tukemaan työllisyyttä sekä vakuutettujen oikeudet ja velvollisuudet paremmin tasapainoon

3.1.3 Työttömyysturvan toimeenpano vastaamaan nykyajan vaatimuksia

3.1.4 Byrokratialoukun pienentäminen

3.2 Kevennetään tuloverotusta

3.3 Asumisen tukeminen nykyistä kannustavammaksi ja selkeämmäksi

3.4 Alennetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja

3.5 Uudistetaan perhevapaat

3.6 Torjutaan syrjäytymistä riittävän varhaisella puuttumisella ja toimivilla työvoimapalveluilla

00 : 00 : 31 **4. Vaikutusarvioita**

TYÖN VUORO – TYÖLLISYYSASTE YLI 75 PROSENTTIIN

Pohjoismainen hyvinvointiyhteiskunta edellyttää korkeaa työllisyysastetta. Nykytasoinen tai näköpiirissä oleva työllisyysaste ei siihen riitä. Laskelmien mukaan työllisyysasteen tulee nousta seuraavalla vaalikaudella yli 75 prosenttiin. Tavoite on haastava, muttei mahdoton. Suomen naapurimaat ovat sen todistaneet.

Työn vuoro -raportissa esitetään sosiaali- ja työvoimapolitiittisia keinoja työllisyysasteen nostamiseksi. Keinoissa korostuu työn ensisijaisuus erilaisiin etuuksiin nähden:

- Työttömyysturva saadaan tukemaan työllisyyttä nykyistä paremmin lyhentämällä sen enimmäiskesto 50 päivällä.
- Työttömyyspäivärahan tasoa porrastetaan työttömyyden keston mukaan.
- Asumistuessa työn ensisijaisuus korostuu, koska työtuloista otetaan huomioon vain 80 prosenttia asumistukea laskettaessa. Samalla tuen tasoa tarkistetaan.
- Lapsiperheille kannustinloukkuja aiheuttavia varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tulee alentaa.

Suomessa on julkisen keskustelun mukaan laaja yksimielisyys siitä, että seuraavalla vaalikaudella toteutetaan sosiaaliturvauudistus. Elinkeinoelämän keskusliitto kannattaa sosiaaliturvan uudistamista. Sen keskeisimpänä tavoitteena tulee olla työllisyysasteen nostaminen. Työ on parasta syrjäytymisen ehkäisyä ja työstä maksettava palkka parasta köyhyyden torjuntaa työkäiselle ja työkykyiselle.

Nykyinen perhevapaajärjestelmä kannustaa ylipitkiin vapaisiin, heikentää naisten asemaa työmarkkinoilla sekä estää työllisyyden kohentamista. Näistä syistä perhevapaajärjestelmä on syytä uudistaa:

- Vanhempainpäivärahaajaksot pitää jakaa tasan vanhempien kesken.
- Kotihoidon tuen enimmäiskesto tulee lyhentää, niin että tukea saa enimmillään siihen asti, kun lapsi täyttää 18 kuukautta.
- Varhaiskasvatuksen saatavuuden ja laadun parantamiseksi on käytettävä nykyistä enemmän rahaa.

Työelämästä syrjäytyminen on inhimillinen tragedia ja maksaa yhteiskunnalle vuosittain noin 1,4 miljardia euroa. Työelämästä syrjäytymistä on ehkäistävä:

- Syrjäytymiskehitykseen tulee puuttua varhaisessa vaiheessa muun muassa ulottamalla maksuton esiopetus 5-vuotiaisiin.
- Luovutaan subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajoittamisesta ja tehostetaan syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten palveluja.
- Työvoimapalveluja (jatkossa kasvupalvelut) tulee tehostaa hyödyntämällä yksityistä palvelujen tarjontaa ja digitalisaatiota.

Tässä raportissa ehdotetut muutokset kasvattavat selvästi nykyistä enemmän työllistyvän ja tämän perheen käytettävissä olevia tuloja. Ehdotuksen työllisyysvaikutukset ovat joka tapauksessa myönteisiä. Varovaisestikin arvioiden näiden työhön kannustavien muutosten potentiaali työn tarjontaan on kymmeniä tuhansia työntekijöitä. Samalla ehdotusten toteuttaminen vähentää merkittävästi kannustinongelmia.

Toimet säästävät hieman julkisen talouden menoja, vaikka käyttäytymisvaikutuksia ei oteta huomioon. Työllisyysvaikutukset mukaan lukien uudistuksen toteuttaminen parantaa merkittävästi julkisen talouden tasapainoa.

1.

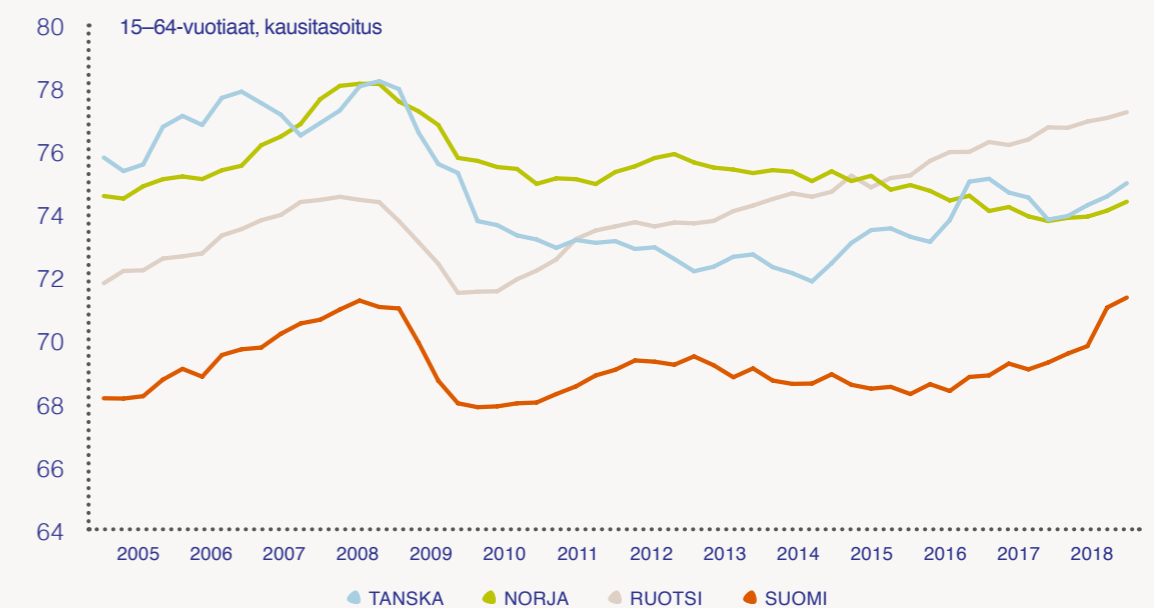
Nykytilan haasteita

1.1 Liian matala työllisyysaste johtuu osittain kannustinloukuista

Suomessa on muiden Pohjoismaiden tapaan laaja hyvinvointiyhteiskunta, jonka rahoittamiseen tarvitaan runsaasti verotuloja. Tämä edellyttää korkeaa työllisyysastetta. Suomen työllisyysaste on kuitenkin viimeaikaisesta piristymisestä huolimatta edelleen selvästi muita Pohjoismaita matalampi.

Vuoden 2017 lopulla Suomen työllisyysaste nousi noin 71 prosenttiin, ja vuonna 2019 työllisyysasteen ennustetaan nousevan 72 prosenttiin. Ruotsissa työikäisten osuus työikäisestä väestöstä on noussut 77 prosentin tuntumaan. Tanskassa ja Norjassa työllisyysaste on 74–75 prosenttia.

Työllisyysaste, %

Suomessa on samaan aikaan pula työntekijöistä ja korkeahko työttömyys. Tämä niin sanottu kohtaanto-ongelma johtuu useasta syystä: työntekijöiden osaaminen ja työkyky eivät vastaa työnantajien asettamia vaatimuksia, työpaikat ja työnhakijat sijaitsevat eri alueilla ja työtä jätetään hakematta tai sitä ei oteta vastaan kannustinloukkujen takia.

Kohtaanto-ongelma aiheuttaa syrjäytymistä työelämästä, mikä puolestaan johtaa muun muassa toimeentulovaikeuksiin. Syrjäytymiskehitys alkaa usein jo lapsuudessa.

Tässä raportissa keskitytään kannustinloukkujen purkamiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen.

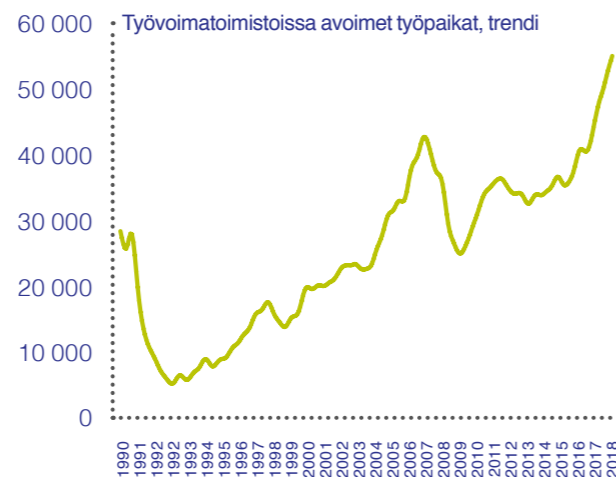
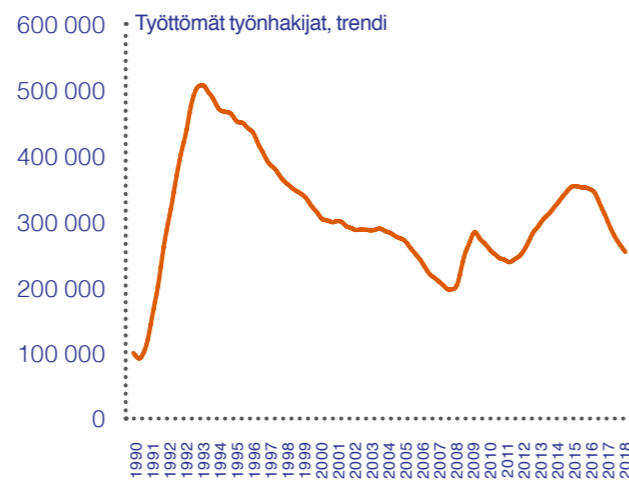
Kannustinloukulla tarkoitetaan tilannetta, jossa työn vastaanottaminen tai työ määrän (esimerkiksi työtuntien) lisääminen ei ole (riittävän) kannattavaa.

Tuloloukulla tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilö on ansiotyössä, mutta työtulojen kasvu ei kasvata käteen jäävää tuloa tai kasvattaa sitä vain vähän.

Erityisen hankalia ovat työttömyysloukut. Tällöin sosiaali-etuuksilla elävän ei ole taloudellisesti kannattavaa ottaa vastaan työtä. Työttömän ei kannata mennä töihin, jos palkasta ei jää käteen euroja juuri enempää kuin tukien varassa eläessä.

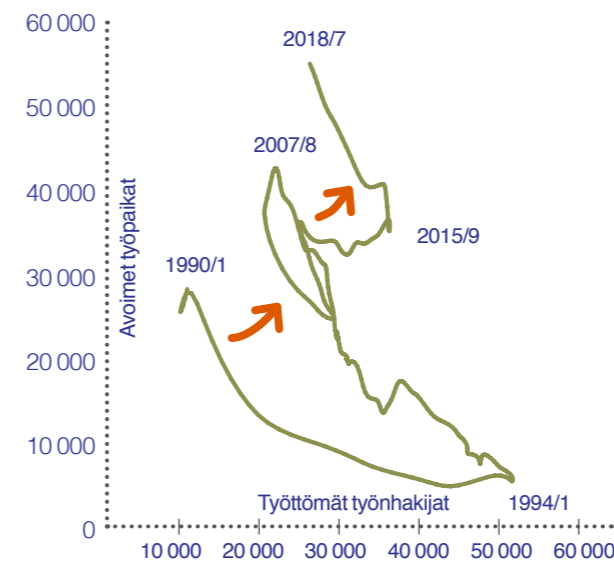
Työtön voi joutua myös byrokraloukkuun, jolloin hän törmää kohtuuttomaan paperisotaan ja työttömyyskorvausten viivästymiseen. Tällöin lyhytaikaista työtä ei kannata ottaa vastaan, sillä se katkaisee tulovirran viikoiksi.

Yli 100 000 avointa työpaikkaa, vaikka työttömiä työnhakijoita on paljon

TE-toimistoa käytti
43 prosenttia
rekrytoineista
toimipaikoista

Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelma Suomessa

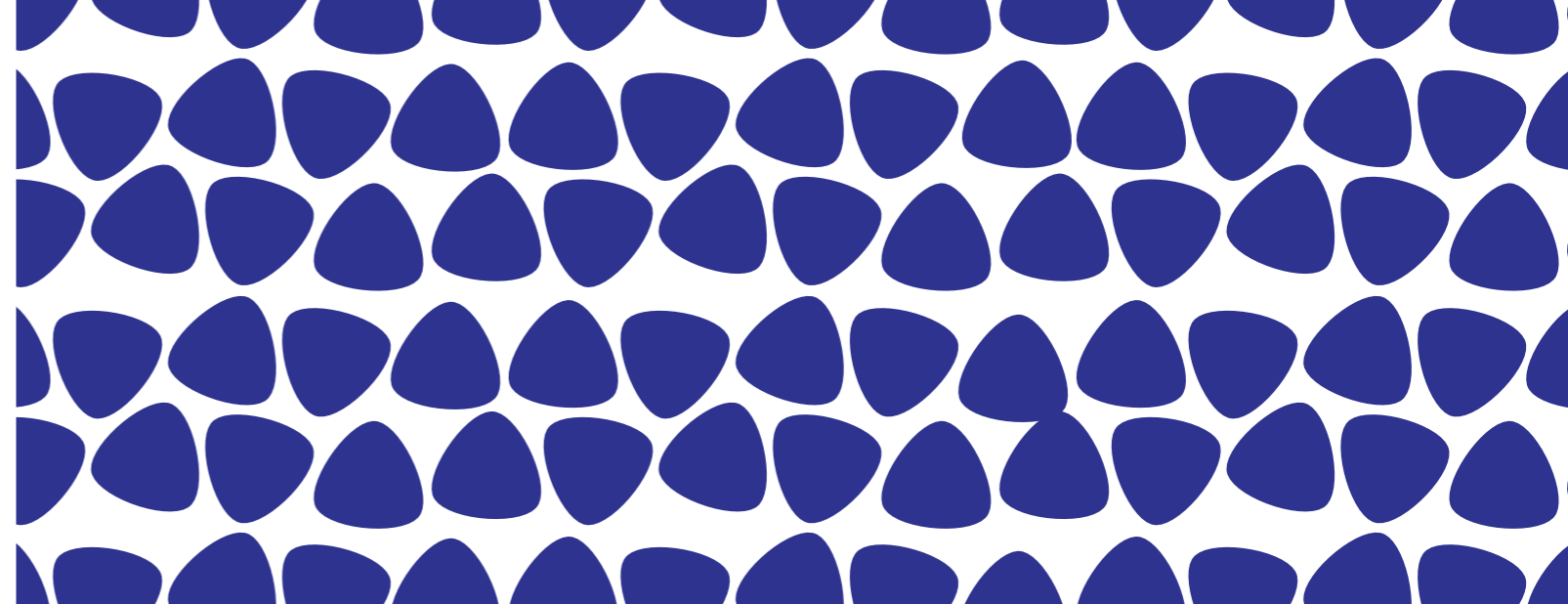
”UV-käyrä” siirtynyt vähitellen oikealle

- Avoimet työpaikat ja työttömät eivät kohta.
- Työttömiä työnhakijoita kohden yhä enemmän avoimia työpaikkoja.

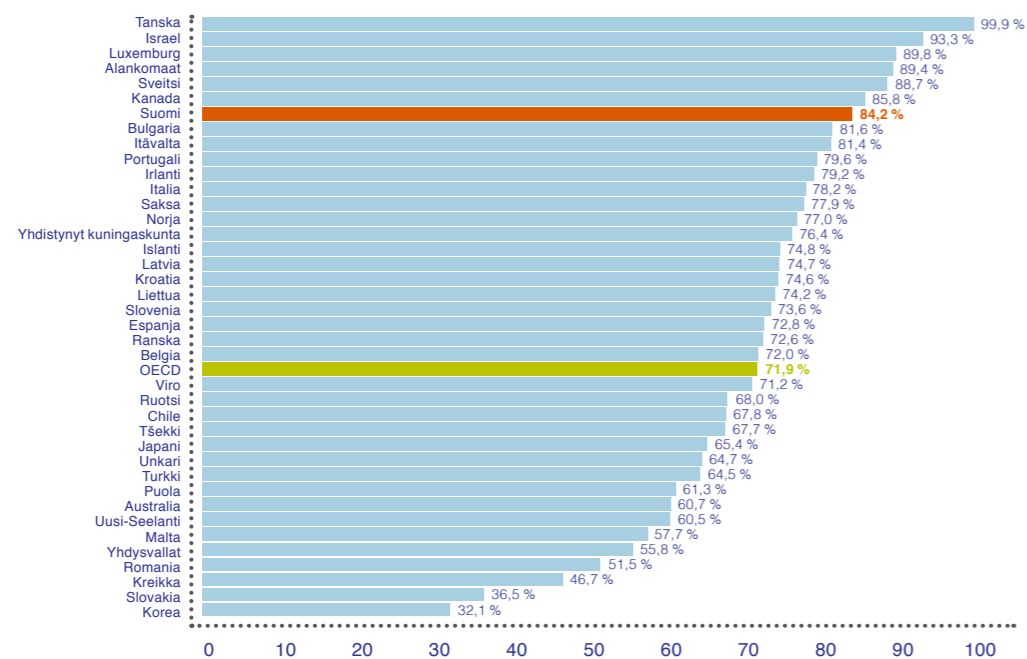
Ilmiötä selittävät tekijät:

- Kannustinloukkuongelmat vaikeutuneet, kun työllistyminen ei riittävästi kasvata käytettävissä olevia tuloja.
- Avoimet työpaikat ja työttömät työnhakijat sijaitsevat eri osissa Suomea.
- Työnhakijoiden ammattitaito tai koulutusvaatimukset eivät vastaa työelämän tarpeita.

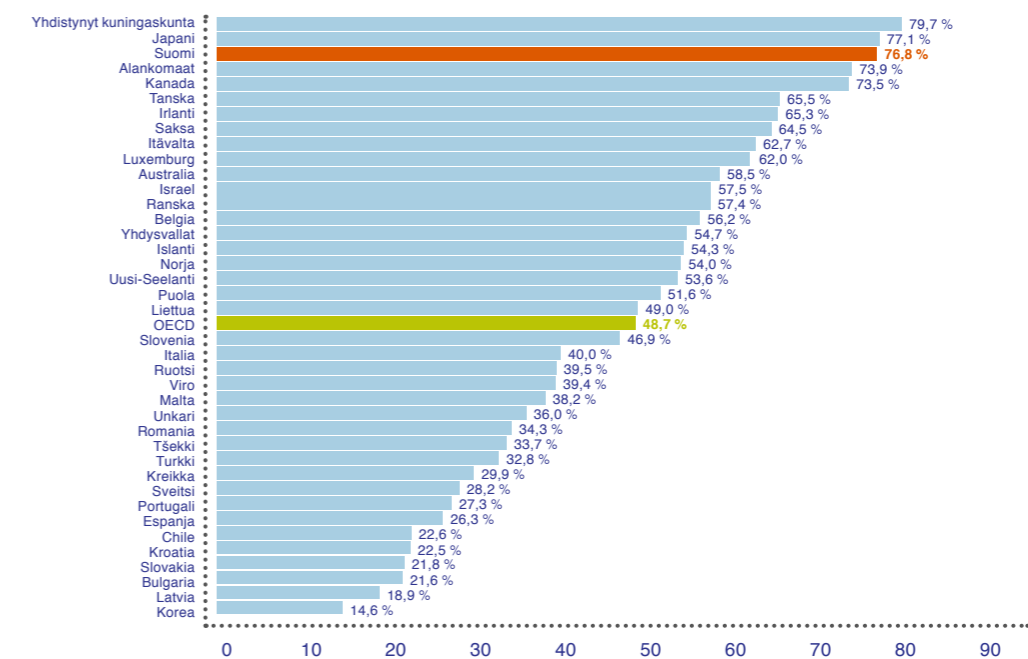
Useat hallitukset ovat pyrkineet purkamaan kannustinloukkuja Suomessa. Tästä huolimatta ne ovat edelleen huomattava ongelma. Työllistymisen ja lisätulojen ansaitsemisen keskimääräiset veroasteet ovat Suomessa selvästi OECD:n keskiarvoa korkeammat. Suomessa kannustinongelmat koskevat erityisesti pieni- ja keskituloisia perheitä, joilla on alle kouluikäisiä lapsia ja jotka asuvat alueilla, joilla asumiskustannukset ovat korkeat.

Työllistymisen efektiiviset marginaaliverokannat, % bruttotuloista, 2015

Osa-aikatyöstä kokopäivätyöhön siirtymisen efektiiviset marginaaliverokannat, % bruttotuloista, 2015

Kuvio osoittaa työttömyysetuutta saavien työllistymisen "todellisen veroasteen"

- siis kuinka suuren osan työllistymisen ansiosta lisääntyneistä bruttotuloista keskituloinen henkilö menettää verojen nousun ja sosiaalietujen pientymisen takia.

Suomessa työllistyminen kannattaa selvästi vähemmän verrattuna keskimääräiseen OECD-maahan.

- Työllistymisen tuomasta lisätulosta menetetään 84,4 %.

Kuvio osoittaa, kuinka suuri osa tulonlisäyksistä menetetään, kun keskipalkkainen henkilö siirtyy osa-aikatyöstä (50 %) kokopäivätyöhön (100 %).

Keskimäärin OECD-maissa efektiivinen marginaaliveroaste kokoaikaiseksi siirtymiselle on alle 50.

- Suomessa vastaava efektiivinen marginaaliveroprosentti on selvästi korkeampi kuin OECD-maissa keskimäärin, noin 77 prosenttia.

1.2 Työttömyysturva on lähtökohdiltaan perusteltu; muutoksia kuitenkin tarvitaan

Työllisyyden edistämisen kannalta on tärkeää päästä nykyistä selvästi matalampiin vakuutusmaksuihin.

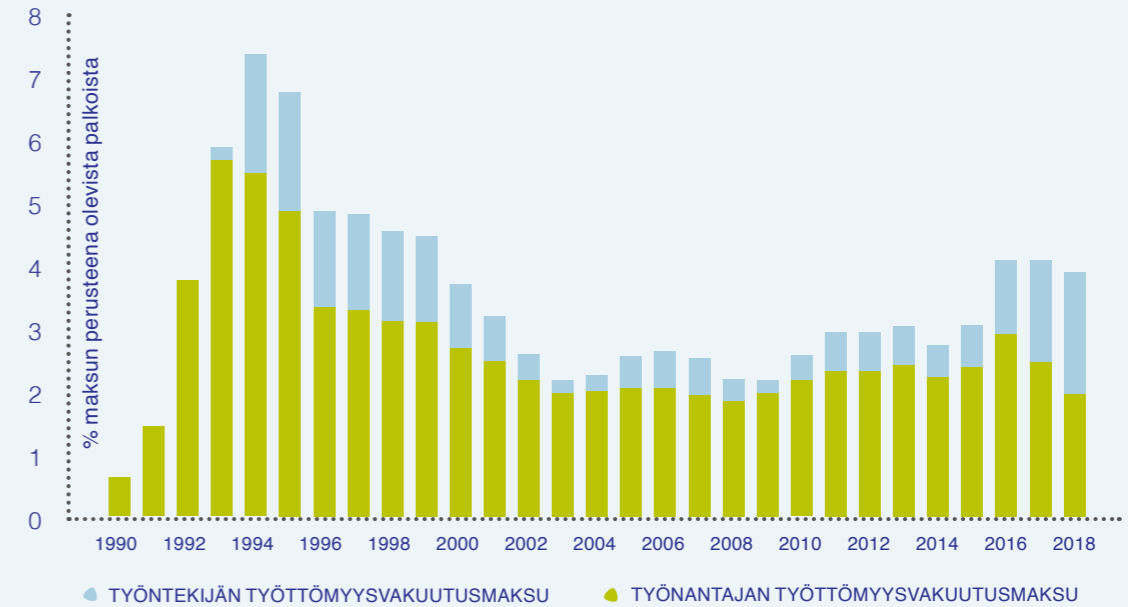
Työttömyysturva on tarpeellinen sosiaalivakuuksen muoto. Se mahdollistaa aktiivisen työnhaun ja työpaikan vaihtamisen sekä turvaa toimeentuloa työttömyyden aikana.

Ansioon suhteutettu työttömyysturva rahoitetaan valtion rahoitusosuudella, työnantajilta ja työntekijöiltä perittävillä pakollisilla työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassojen jäsenmaksuilla. Vuodesta 2018 alkaen työnantajien keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän työttömyysvakuutusmaksu ovat yhtä suuret.

Työllisyyden ja työttömyyden muutosten vaikutuksia työttömyysvakuutusmaksujen tason heiluntaan supistetaan Työttömyysvakuutusrahastossa olevalla suhdannepuskurilla. Puskuriin kerätään hyvinä aikoina rahaa mitoittamalla maksutaso menoja pienemmäksi ja ottamalla puskurista rahaa silloin, kun työttömyysvakuutusmaksujen tuotto ei riitä kattamaan menoja.

Korkeat työttömyysvakuutusmaksut heikentävät työllisyyttä kahta kautta: ne nostavat palkkakuluja ja vähentävät työntekijöiden ostovoimaa. Suhdannepuskurilla ei voida kompensoida korkeita maksuja kuin tilapäisesti. Työllisyyden edistämisen kannalta on tärkeää päästä nykyistä selvästi matalampiin vakuutusmaksuihin.

Työttömyysturvan rahoitusta on pidetty yksilöiden tasavertaisen kohtelun näkökulmasta pulmallisena (esim. Hiilamo, Lepomäki, Pöysti, Soininvaara ja Vartiainen (2015). Ansioturvareformi, Sitra ja Uusitalo (2018). Perustetaan peruskassa. Suomen Kuvailehti 20/2018). Keskeinen kritiikin kohde on se, että kaikki työlliset osallistuvat rahoitukseen maksamalla työttömyysvakuutusmaksuja, mutta vain työttömyyskassan jäsenillä on oikeus ansioon suhteutettuun päivärahaan, kun taas kassoihin kuulumattomien on tyytyminen peruspäivärahaan.

1.3 Toteutuvatko työnhakijoiden yhtäläiset oikeudet saada työvoimapalveluja?

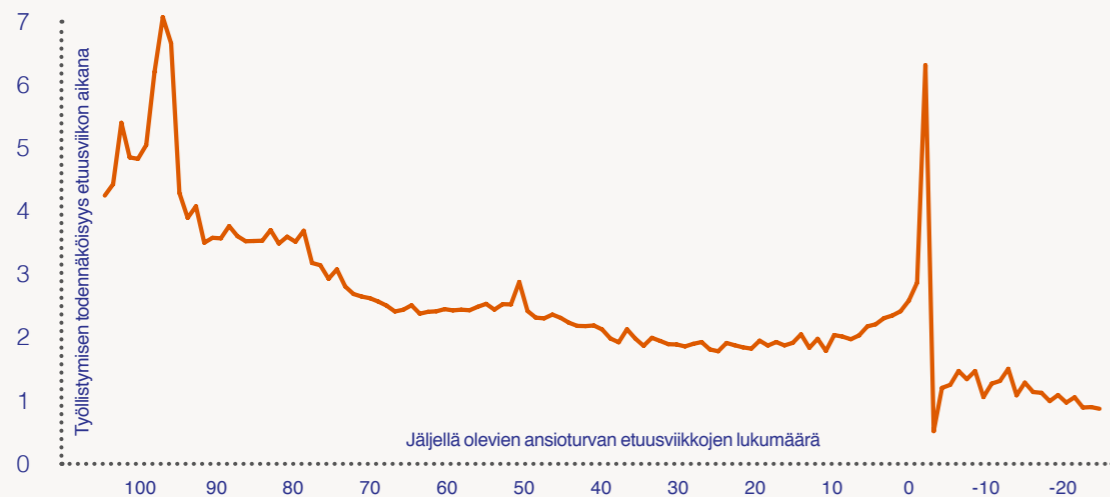
Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi julkisen vallan tehtäväksi on säädetty työmarkkinoiden toimivuuden ja työvoiman tarjonnan edistäminen. Tämän tehtävän toteuttamiseksi julkisella vallalla tulee olla toimivat palvelut työnhakijoille ja työnantajille. Näillä palveluilla turvataan työntekijöiden saatavuutta, tarjotaan työtä hakeville mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä ja työnantajien toimintaedellytyksiä.

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna tarjotaan työnvälitystä, neuvontaa, osaamisen kehittämistä sekä apua yritystoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen. Julkinen työvoima- ja yrityspalvelu sisältää myös erilaiset asiantuntija-arvioinnit sekä eräät tuet ja korvaukset.

Työttömyysturvan yhteys työllistymiseen

Ehdollinen todennäköisyys työllistyä etuusviikon aikana, %*

* Käyrä kuvaa todennäköisyyttä työllistyä tietyn etuusviikon aikana ehdolla, että henkilö oli edelleen työttömänä ao. etuusviikon alkaessa. 1 viikko vastaa aina 5 etuuspäivää, eli viikko 100 vastaa 496–500 jäljellä olevaa etuuspäivää, viikko 99 vastaa 491–495 etuuspäivää, jne. Negatiiviset arvot ovat viikkoja työmarkkinatuella ansiosidonnaisen päivärahan päättymisen jälkeen. Aineistona on 20–54-vuotiaat, jotka aloittivat ansiosidonnaisen työttömyysjakson 2000–2013 työsuhteen päättymisen jälkeen (noin 770 000 jaksoa). Osa työttömistä ei täyttänyt työssäolo-ehtoa työttömyysjakson alkaessa ja siksi he olivat oikeutettuja vain edellisestä työttömyysjaksosta käyttämättä jääneisiin etuuspäiviin. Vaakakseli ei siis kuvaa nykyisen työttömyysjakson kestoa vaan jäljellä olevan päivärahakauden pituutta. Lähde: Kyyrä, Pesola & Verho (2017).

Maakunta-
uudistus
muuttaa
olennaisesti
työvoima-
palvelujen
järjestämistä,
tuottamista ja
rahoitusta.

Eduskunnan käsiteltävänä oleva maakuntauudistus muuttaa olennaisesti työvoimapalvelujen järjestämistä, tuottamista ja rahoitusta. Palvelujen järjestämisvastuu siirretään valtiolta maakunnille. Maakunnat tuottavat palvelut itse ja hankkivat niitä selvästi nykyistä laajemmin yksityisiltä palveluntarjoajilta. Maakunnille tulee laajahko päätävältä palvelujen sisältöön ja laajuuteen. Tähän johtaa erityisesti palvelujen rahoituksen yleiskatteisuus: maakunnat saavat käyttää valtiolta saamansa rahoituksen melko vapaasti niille säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

On mahdollista, että maakunnat päätyvät erilaisiin ratkaisuihin työnhakijoille tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä. Jotkut maakunnat voivat mitoittaa palvelut laajoiksi ja toiset taas sellaisiksi, että ne juuri ja juuri täyttävät laissa asetetut vähimmäisvaatimukset. Tästä voi seurata, että työnhakijat ovat kovinkin erilaisessa asemassa riippuen siitä, missä maakunnassa asuvat.

Tämä on pulmallista muun muassa työnhakijoiden yhdenvertaisuuden kannalta. Se on ongelmallista myös kansallisen tason ohjauksen kannalta, sillä maan hallituksella ja sen ministeriöillä on rajalliset keinot ohjata maakuntia, jos maakuntauudistus toteutuu esitetyllä tavalla.

2.

Työn vuoron
tavoitteena
hyvän kierre

Työn vuoro koostuu kuudesta kokonaisuudesta (luku 3). Näiden kokonaisuuksien yhteisenä päämääränä on taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen.

Työn ensisijaisuuden vahvistamisella lisätään työn tarjontaa. Työn tarjonta kasvaa, kun työstä saatavaa käytettävissä olevaa tuloa nostetaan suhteessa etuuksista saataviin tuloihin. Se on olennainen keino saada työpaikat ja työntekijät kohtaamaan. Yksilötasolla ansiotarkoituksessa tehtävä työ on työikäiselle ja työkykyiselle tehokainta syrjäytymisen ehkäisyä, ja työstä saatava palkka on kestäväntä köyhyyden torjuntaa.

Työpaikkojen ja työntekijöiden kohtaamisen parantaminen edistää työllisyyttä. Korkea työllisyysaste on jo arvo sinänsä, mutta kansalaisten toimeentulon ja hyvinvointiyhteiskunnan palvelujen ja etuuksien rahoittamiseksi se on välttämätöntä. Korkea työllisyys mahdollistaa riittävät verotulot, joilla rahoitetaan kansalaisten tarvitsemat palvelut ja järjestetään toimeentulo niille, jotka eivät saa sitä työtä tekemällä. Korkea työllisyys mahdollistaa myös sen, että verotuksen taso voidaan pitää kohtuullisena ja julkinen velka aisoissa.

Näyttää ilmeiseltä, että nykyinen hallitus saavuttaa työllisyystavoitteensa. Työllisyysaste nousee vuonna 2019 noin 72 prosenttiin. Tämä tarkoittaa, että Suomeen luodaan vuosina 2016–2019 likimain 170 000 uutta työpaikkaa. Erityisesti viime kuukausina työllisyysaste on vahvistunut merkittävästi.

Hyvinvointiyhteiskunnan kestävä rahoituksen kannalta 72 prosentin työllisyysaste ei kuitenkaan ole riittävä, koska etenkin väestön ikääntymisestä johtuva tarve järjestää sosiaali- ja terveyspalveluja lisää menoja enemmän kuin tulojen odotetaan kasvavan. Tulevalla vaalikaudella Suomen pitää ottaa tavoitteeksi nostaa työllisyys-

aste yli 75 prosenttiin eli suurin piirtein muiden Pohjoismaiden tasolle. Tämä edellyttää käytännössä noin 100 000 lisätyöpaikan syntymistä ensi vaalikaudella.

Työpaikkojen lisäys olisi lukumääräisesti pienempi kuin nykyisen vaalikauden tavoite, mutta sen saavuttaminen voi olla vaikeampaa, koska työmarkkinat ovat seuraavan hallituksen aloitessa huomattavasti haasteellisemmat kuin vuonna 2015. Esimerkiksi EK:n suhdannebarometrin mukaan noin kolmannes yrityksistä ilmoittaa, että pula ammattitaitoisista työntekijöistä on merkittävä tuotannon kasvua rajoittava tekijä.

Kestävyysvaje on mittari, joka kertoo, kuinka paljon julkistaloutta pitää sopeuttaa, jotta se olisi pitkällä aikavälillä tasapainossa. Kestävyysvaje on viime aikoina pienentynyt, koska julkisen sektorin tulojen ja menojen nykyhetken tasapano on parantunut. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan kestävyysvaje on nyt noin 2,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen eli runsaat 5 miljardia euroa.

Hyvä kehitys on johtunut siitä, että talouskasvu on ollut varsin työllisyyspainotteista. Talouskasvulla on karkeasti ottaen kaksi komponenttia: työllisyys ja tuottavuus. Pitkällä aikavälillä tuottavuus takaa elintason nousun, mutta työllisyys tasapainottaa julkista taloutta. Pelkääntään tuottavuuteen perustuva kasvu ei paranna julkista taloutta yhtä paljon kuin työllisyyteen perustuva kasvu.

Näin on tapahtunut viime kuukausienkin aikana. Verotulot ovat ampaisseet nousuun ja työttömyys- ja muut sosiaaliturvamenot ovat kääntyneet laskuun, kun työttömyys on pienentynyt ja työllisyys alkanut kasvaa. Ratkaisevaa käänteessä on siis ollut työllisyyden kohentuminen, joka on pienentänyt vuotuista alijäämää ja vaikuttanut tätä kautta kestävyysvajeeseen.

Syrjäytymisellä tarkoitetaan tavallisesti yhteiskunnan ulkopuolelle jäämistä. Ulkopuolisuus näkyy esimerkiksi matalana ammatillisena osaamisena ja sivistyksenä, pitkäaikaisena työttömyytenä, rahan puutteena, heikkona terveytenä sekä sosiaalisten suhteiden ja vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden vähyytenä. Syrjäytymistä pidetään yhtenä merkittävimmistä yleisen turvallisuuden riskeistä.

Syrjäytyminen aiheutuu monien tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Näitä ovat muun muassa vanhempien terveys- ja toimeentulo-ongelmat, matala koulutustaso, terveys- ja sosiaalipalvelujen käyttämättömyys, päihteiden väärinkäyttö, asunnottomuus ja puutteellinen kielitaito.

Pysyvä työelämästä syrjäytyminen aiheuttaa suuria kustannuksia yhteiskunnalle etuusme-

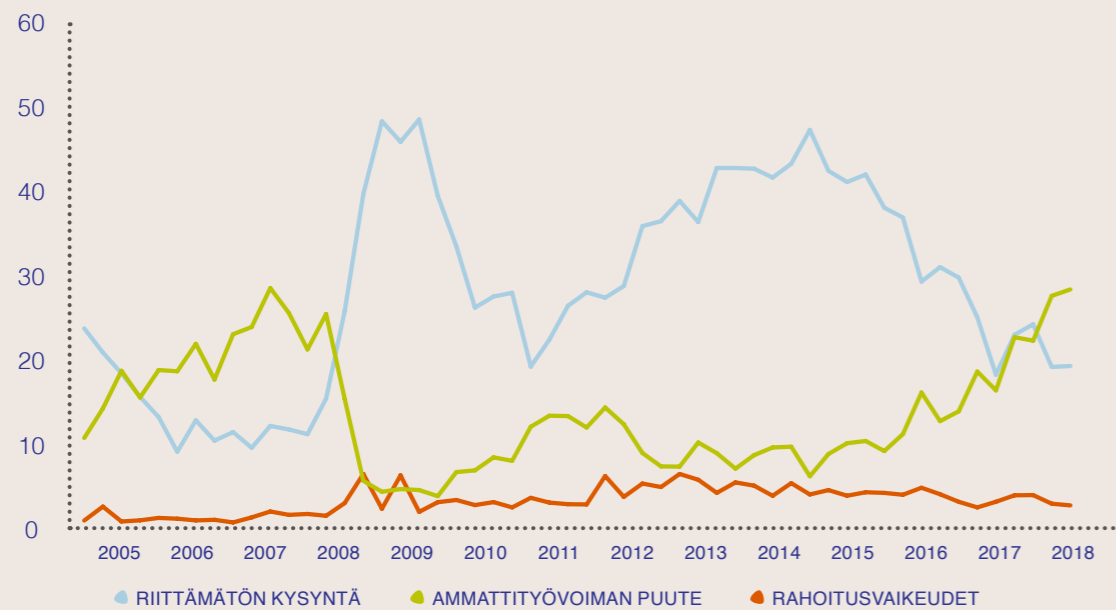
noina ja saamatta jäävinä verotuloina. Yhden syrjäytyneen nuoren elinikäisiksi kustannuksiksi on arvioitu 295 000 euroa, 440 000 euroa tai 680 000 euroa riskitasosta riippuen (Hilli & Ståhl & Merikukka & Ristikari (2017). Syrjäytymisen hinta. Yhteiskuntapolitiikka 2017:6). Kun syrjäytyneitä nuoria on arviolta vajaa 70 000, syrjäytymisen kokonaiskustannus on vuositasolla karkeasti 1,4 miljardia euroa. Tämä on 20 000 euroa jokaista suomalaista kohti.

Ansiotyötä palkansaajana tai yrittäjänä voitaneen pitää tärkeimpänä osallisuuden muotona. Työ ja ammatti määrittävät vahvasti yksilöitä ja heidän asemaansa yhteiskunnassa. Työ on yksi tehokkaimmista syrjäytymisen vähentämiskeinoista. Työstä saatava palkka ja siitä kertyvä ansioläke ovat puolestaan kestävimpiä köyhyyden minimoijia.

3.

Työn vuoron sisältö

Suomessa ammattityövoiman saatavuus noussut merkittävimäksi tuotannon kasvun esteeksi (*)

*) Teollisuus, palvelut ja rakennustoiminta yhteensä

3.1 Muutetaan työttömyysturva tukemaan nykyistä paremmin työllisyyttä

Työttömyysturva on tarpeellinen hyvinvointiyhteiskuntaan kuuluva sosiaalivakuutuksen muoto. Vakuutuksen ominaisuuksia hyödyntävä työttömyysvakuutusjärjestelmä tasaa työttömyydestä johtuvaa riskiä suuren joukon kesken.

Työmarkkinoiden toimivuuden näkökulmasta on perusteltua, että työttömäksi tulleilla on taloudelliset mahdollisuudet hakea osaamiseensa sopivaa työtä kohtuullisen ajan. Tämä tukee muun muassa tuottavuutta.

Työn hakemisen taloudellisten mahdollisuuksien turvaaminen edellyttää, että työnhaun ajalta maksettava etuus vastaa kohtuullisesti saavutettuja kulumahdollisuuksia. Siksi työttömyyspäivärahan ansiosidonnaisuus on tarkoituksenmukainen.

Työttömyysturvaa tarvitaan myös toimeentulon turvaamiseksi työttömyyden kohdatessa. Vakuutusta hyödyntävässä järjestelmässä työttömyyden kustannuksia jaetaan vakuutettujen kesken.

Ehdotus

1

- Tarkistetaan työssäolo- ja paluuehto 12 kuukauteen.
- Palautetaan omavastuu aika 7 päivään.
- Palautetaan lomakorvauksen jaksotus työsuhteen päättyessä.
- Porrastetaan ansioon suhteutettu työttömyyspäiväraha siten, että päiväraha on nykyistä suurempi työttömyyden alussa (5 prosenttia), ja sitä alennetaan 10 prosentilla työttömyyden kestänyt 3 ja 6 kuukautta.
- Lyhennetään työttömyyspäivärahan enimmäiskesto 250 päivään niillä, joilla työhistoriaa on alle 3 vuotta ja 350 päivään niillä, joilla työhistoriaa on vähintään 3 vuotta (eli lyhennetään 50 päivällä).

3.1.1 Etuudet edistämään nopeaa työllistymistä

Ansioon suhteutettu työttömyysturvajärjestelmä on siis vakuutus työttömyyden varalle. Vakuutukselle on ominaista muun muassa kohtuullinen aika osallistua turvan rahoittamiseen ennen etuusoikeuden syntymistä, maksujen ja etuuksien vastaavuus sekä pienten vahinkojen pitäminen

vakuutuksenottajan omalla vastuulla. Nämä tukevat työttömyysjaksojen minimoimista.

Tätä taustaa vasten on järkevää tarkistaa ensinnäkin työttömyysetuuksien ansaitsemiseen liittyviä määräaikoja ja omavastuuajoja. Esimerkiksi lomakorvauksen jaksotuksen palauttaminen työttömyyden alkuun on perusteltua, sillä lomakorvauksella turvataan työttömäksi joutuneen toimeentulo, ja työttömyyspäivä nostaa ansiotason tilapäisesti selvästi korkeammaksi kuin mitä se oli ennen työttömyyttä. Rärkeimmillään nykytila johtaa siihen, että työttömyyden seurauksena tulot kokonaisuudessaan nousevat.

Ehdotus

2

3.1.2 Työttömyysturvan rahoitus tukemaan työllisyyttä sekä vakuutettujen oikeudet ja velvollisuudet paremmin tasapainoon

Työttömyysvakuutusmaksujen taso vaikuttaa jossain määrin työllisyyteen. Työnantajan korkea työttömyysvakuutusmaksu nostaa palkkakuluja ja sitä kautta työllistämiskynnystä. Palkansaajien korkea työttömyysvakuutusmaksu leikkaa palkansaajien ostovoimaa, mikä vähentää kulutusta ja siten työpaikkoja.

Työttömyyskassat ja ammattiliitot ovat juridisesti toisistaan riippumattomia toimijoita. Kassoilla ja liitoilla on kuitenkin pääsääntöisesti samat

jäsenkollektiivit. Työehtosopimusjärjestelmän kautta ammattiliitoilla on nykyään vähintään kohtuulliset mahdollisuudet vaikuttaa toimialansa työllisyyteen ja sitä kautta työttömyyskassan tuloihin ja menoihin. Työttömyysturvan rahoitukseen liittyviä kannusteita voidaan pitää sitä vastoin pienehköinä, sillä työttömyyskassan jäsenet rahoittavat oman työttömyyskassan etuusmenoista pääsääntöisesti vain 5,5 prosenttia.

Työntekijöille kuuluu oikeus muodostaa työttömyyskassa työttömyys-

riskin kantamiseksi. Tähän oikeuteen tulee kuitenkin kuulua vastavuoroisesti myös velvollisuuksia. Vastuu jäsenmaksujen maksamisesta tulee olla kokonaisuudessaan niillä, jotka käyttävät oikeuttaan perustaa ja ylläpitää työttömyyskassaa. Jäsenmaksuilla tulee rahoittaa etuusmenojen ohella riittävä osuus kassan toimeenpanokustannuksista.

- Nostetaan työttömyyskassan jäsenmaksuilla rahoitettava osuus työttömyyskassan etuusmenoista 5,5 prosentista 10 prosenttiin; muutos otetaan täysimääräisesti huomioon palkansaajan työttömyysvakuutusmaksussa
- Luovutaan Työttömyysvakuutusrahastosta rahoitettavasta osuudesta työttömyyskassan hallintomenojen kattamisessa ja korvataan se työttömyyskassan jäsenmaksuilla.

Ehdotus

3

3.1.3 Työttömyysturvan toimeenpano vastaamaan nykyajan vaatimuksia

Työttömyyden yleisyydestä riippuen palkansaajien turvaksi tarkoitettu ansioon suhteutettu työttömyysturvajärjestelmä jakaa uudelleen yleisiä verovaroja sekä kerää työnantajilta ja palkansaajilta vakuutusmaksuina yhteensä pari miljardia euroa vuodessa. Järjestelmälle on an-

nettu velvollisuus käyttää julkista valtaa. Nämä huomioon ottaen on perusteltua, että työttömyysturvan rahoitusprosessista vastaavalla Työttömyysvakuutusrahastolla (1.1.2019 alkaen Työllisyysrahasto) ja työttömyyskassoilla on asianmukaisesti hallinnon järjestämissäännökset. Opia tässä voidaan ottaa työeläkevakuutusyhtiöistä.

- Työttömyysvakuutusrahaston ja työttömyyskassan hallituksen jäsenille säädetään samat pätevyysvaatimukset kuin työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsenille on säädetty.
- Työttömyysvakuutusrahaston ja työttömyyskassojen sisäinen valvonta ja tarkastus on järjestettävä samalla tavalla kuin vastaavat asiat on säädetty järjestettäväksi työeläkevakuutusyhtiössä.
- Työttömyysvakuutusrahastolla ja työttömyyskassalla tulee olla samat avoimuus- ja sisäpiirisäännökset kuin on säädetty työeläkevakuutusyhtiöiden hallituksen jäsenille.

3.1.4 Byrokratialoukun pienentäminen

Työllistyminen katkaisee monesti kotitalouden rahantulon tai supistaa sitä, koska työllistymisen jälkeen etuuden maksaminen loppuu nopeammin kuin työstä aletaan saada palkkaa. Etenkään lyhytaikaista työtä ei aina vastaanoteta, koska se johtaisi tilapäisesti käytävissä olevien tulojen laskuun ja usein työlääksi koettuun etuuskien hakemiseen.

Kansalliseen tulorekisteriin tallennetaan kansalaisten tulotiedot vuodesta 2019 alkaen. Tulotietoja on kuitenkin vaikea hyödyntää voimassa olevan lainsäädännön mukaisten etuuksien käsittelyssä. Siksi sosiaalietuuksien määräytymissäännöksiä tulee muuttaa, jotta etuushakemus voidaan ratkaista tulorekisterin tiedoilla.

Ehdotus

4

- Hyödynnetään tulorekisterin tarjoamat mahdollisuudet nopeuttaa etuushakemusten ratkaisua ja etuuksien maksatusta; tämä edellyttää teknisiä muutoksia sosiaalietuuksien määräytymissäännöksiin (vireillä sosiaali- ja terveysministeriössä).
- Käytetään nykyistä laajemmin lain tarjoamia mahdollisuuksia ratkaista nopeasti etenkin työttömyyspäiväraahakemukset.

3.2 Kevennetään tuloverotusta

Työtulojen tuloverotus on kiistatta yksi kannustinloukkujen aiheuttaja. Työtulojen noustessa yhä suurempi osuus tuloista maksetaan tuloverona. Tämä supistaa työllistymisestä ja työnteon lisäämisestä seuraavaa käytävissä olevan tulojen lisäystä.

Ehdotus

5

- Yleinen tuloveron keventäminen toteutetaan pienituloisten osalta työtulovähennyistä korottamalla.

3.3 Asumisen tukeminen nykyistä kannustavammaksi ja selkeämmäksi

Ehdotus

6

- Yhdistetään yleinen asumistuki ja toimeentulotuki yhdeksi kotitalouskohtaiseksi etuudeksi, joka koostuu "perusosasta" (nykyinen toimeentulotuki ilman asumismenoja) ja "asumisosasta" (asumistuki ja toimeentulotuen asumismenoja vastaava osuus).
- Asumisosassa otetaan huomioon varallisuus, perhekäsite sekä asumiskustannusten määritelmä nykyiseen toimeentulotukeen perustuen.
- Vähennetään työtulojen asumisosaa leikkaavaa vaikutusta siten, että työtuloista otetaan huomioon 80 prosenttia (nyt 100 prosenttia).

Pieni- ja keskituloistenkin kotitalouksien asumisen tukeminen on tärkeää. Kaikille on tarjottava mahdollisuus hyväksyttävään asumisen tasoon.

Nykyinen yleinen asumistuki on tosiasiaa eräänlainen matalapalkkatuki erityisesti korkeiden asumiskustannusten alueilla. Sillä korvataan asumiskustannuksia silloin, kun työtulot eivät riitä kohtuullisten asumiskustannusten kattamiseen.

Asumistukea tarvitsevat työllisten ohella myös työelämän ulkopuolella olevat, eli esimerkiksi opiskelijat ja pientä eläkettä saavat. Heilläkin tulee olla oikeus kohtuullisena pidettävään asumiseen.

Asumistuen tulosidonnaisuus heikentää työn ensisijaisuutta. Monissa tilanteissa työllistyminen leikkaa asumistukea siten, että käytävissä olevat työtulot kasvavat vain vähän.

Yleisen asumistuen ohella asumisen kustannuksia korvataan myös toimeentulotuella. Tämä monimutkaistaa asumisen tukemisen kokonaisuutta. Monimutkaisuus ei ole omiaan edistämään työn ensisijaisuutta muun muassa siksi, että työtulojen sovittaminen yhteen etuuksien kanssa vaikeutuu.

Näistä syistä asumisen tukijärjestelmää tulee selkiyttää ja sen ehtoja muuttaa nykyistä kannustavammiksi. Tämä edellyttää asumisen tukimuotojen yhdistämistä ja tuen määräytymissäntöjen tarkistamista.

Kunnilla on mahdollisuus vaikuttaa omilla päätöksillään asumisen kustannuksiin. Siksi myös niillä tulee olla vastuu asumisen tukikustannusten rahoittamisesta.

- Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista siirtyä asumistuessa siihen, että todellinen vuokra korvataan työssäkäyntialueen keskivuokralla hyväksytyjä asumismenoja määritettäessä.
- Tarkistetaan asumisosan suuruus 70 prosenttiin hyväksytyjen asumismenojen ja perusomavastuun erotuksesta.
- Palautetaan asumiskustannusten 7 prosentin omavastuu.
- Säädetään kunnille rahoitusvastuu asumisosan korvausmenosta.
- Hyödynnetään tulorekisterin antamat mahdollisuudet joustavoittaa asumiskustannusten korvaamista.

3.4 Alennetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja

Ehdotus

7

- Alennetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tasaisesti kaikissa tuloluokissa siten, että keskimääräinen maksu alenee nykyisestä 154 eurosta 130 euroon kuukaudessa.
- Korotetaan pienten lasten yksityisen hoidin tuen hoitorahaa ja hoitolisää vastaavasti eli 20 prosentilla.

Varhaiskasvatuksen yhtenä tarkoituksena on mahdollistaa lapsen vanhempien työssäkäynti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ja etenkin niiden tulosidonnaisuus ovat keskeinen työttömyys- ja tuloloukun aiheuttaja. Tulojen noustessa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut nousevat joissakin tilanteissa siten, että työllistyminen, palkankorotukset tai lisätyötuntien tekeminen eivät lisää käteen jääviä tuloja lainkaan tai lisäävät niitä vain vähän.

Kannustinsyistä jo nykyäänkin kireää maksujen progressiivisuutta ei ole järkevä kiristää. Siksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tulee alentaa kaikissa tuloluokissa.

Julkisten varhaiskasvatuspalvelujen vaihtoehtona on yksityisesti järjestetty varhaiskasvatus. Jotta vaihtoehto on todellinen, sen käyttöä tuetaan pienten lasten yksityisen

hoidon tuella. Tuki on perusteltu myös siksi, että tuettunakin yksityinen varhaiskasvatus vähentää julkisia menoja. Näiden ominaisuuksien säilyttämiseksi myös yksityisen hoidon asiakasmaksurasitusta tulee keventää korottamalla pienten lasten yksityisen hoidon tukea.

3.5 Uudistetaan perhevapaat

Ehdotus

8

- Jaetaan sairausvakuutuslain tarkoittamat vanhempainpäivärahajaksot vanhempien kesken siten, että äidillä on oikeus yhteensä 7 kuukauden ja isällä 6 kuukauden päivärahajaksoon.
- Lyhennetään kotihoidon tuen enimmäiskesto siihen saakka, kun lapsi täyttää 18 kuukautta.
- Joustavoitetaan sairausvakuutuslain säännöksiä päivärahajaksojen lukumäärästä ja pituudesta.
- Lisätään varhaiskasvatuspalvelujen rahoitusta noin 120 miljoonaa euroa vuositasolla palvelujen saatavuuden (esim. nykyistä laajemmat hoitoajat) ja laadun parantamiseksi.

Hyvinvointiyhteiskuntaan kuuluu oikeus olla työstä pois oman pienen lapsen hoitamiseksi. Oikeutta vahvistaa se, että poissaolon ajalta maksetaan ansionmenetykskorvausta tai muuta etuutta.

Nykyinen perhevapaajärjestelmä on lähtökohtaisesti toimiva mutta johtaa kuitenkin lopputulemiin, joita ei voida pitää yhteiskunnan kokonaisedun mukaisina. Järjestelmä tukee ylipitkiä perhevapaita, jotka heikentävät työllisyyttä. Perhevapaista on myös tullut työttömyyden hoidon väline. Pitkät vapaat ja etenkin äitien hyvin suuri osuus vapaiden käytössä ovat heikentäneet synnytysikäisten naisten asemaa työmarkkinoilla. Tämä ilmenee muun muassa ura- ja palkkakehityksessä sekä työsuhteen miehiä yleisempinä määräaikaissuoksina. Lapsen

edun mukaista ei ole se, että varhaiskasvatukseen osallistuminen viivästyy kotona annettavan hoidon tuen seurauksena.

Työllisyyden edistäminen ja naisten työmarkkina-aseman kohentaminen edellyttävät perhevapaiden enimmäiskeston lyhentämistä ja oikeuksien jakamista lapsen vanhempien kesken. Samalla varhaiskasvatuspalvelujen saatavuutta ja laatua tulee parantaa. Hankaliksi ja jäykiksi koettuja perhevapaiden jaksotussäännöksiä on tarpeen joustavoittaa.

3.6 Torjutaan syrjäytymistä riittävän varhaisella puuttumisella ja toimivilla työvoimapalveluilla

Ehdotus

9

Syrjäytyminen alkaa jo lapsuudessa. Riski sosiaalisten ongelmien syntymiseen on nähtävissä jo varhaiskasvatasiässä, minkä vuoksi siihen tulee puuttua jo varhaisessa vaiheessa.

Nykyistä varhaisempi ja toimivampi varhainen puuttuminen edellyttää lisärahoitusta oikein kohdistettuihin palveluihin. Lisärahoitus on nähtävä investointina, sillä sen hinta on pienempi kuin mitä pysyvä työelämästä syrjäytyminen aiheuttaa.

- Ulotetaan maksuton esiopetus 5-vuotiaisiin.
- Luovutaan subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajoittamisesta.
- Kannustetaan varhaiskasvatusta löytämään varhaista tukea tarvitsevat lapset ja ohjaamaan nämä kunnan järjestämiin koti- ja perhepalveluihin.
- Parannetaan syrjäytymisvarassa olevan lasten tukea velvoittamalla kunnat järjestämään riittävät kotipalvelut ja resursoimaan ne.
- Tuetaan eri tavoin haasteellisten lasten integrointia tavalliseen opetukseen (esimerkiksi pienryhmätyöskentelyn lisääminen tehostetun tuen tai erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille).
- Velvoitetaan kunnat osoittamaan riittävä määrä lisäresursseja niihin kouluihin, joissa on tehostetun tuen tai erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, koulun omistusohjasta riippumatta.

Julkisen vallan tehtävänä tulee jatkossakin olla työvoiman kysynnän ja tarjonnan yhteensovittaminen. Työvoimapalveluja (maakuntauudistuksen jälkeen kasvupalveluja) tulee kehittää etenkin niiden saatavuuden ja vaikuttavuuden kohentamiseksi. Selvitysten perusteella tiedetään, että esimerkiksi palkkatuen käytön vaikuttavuutta voidaan parantaa

Ehdotus

10

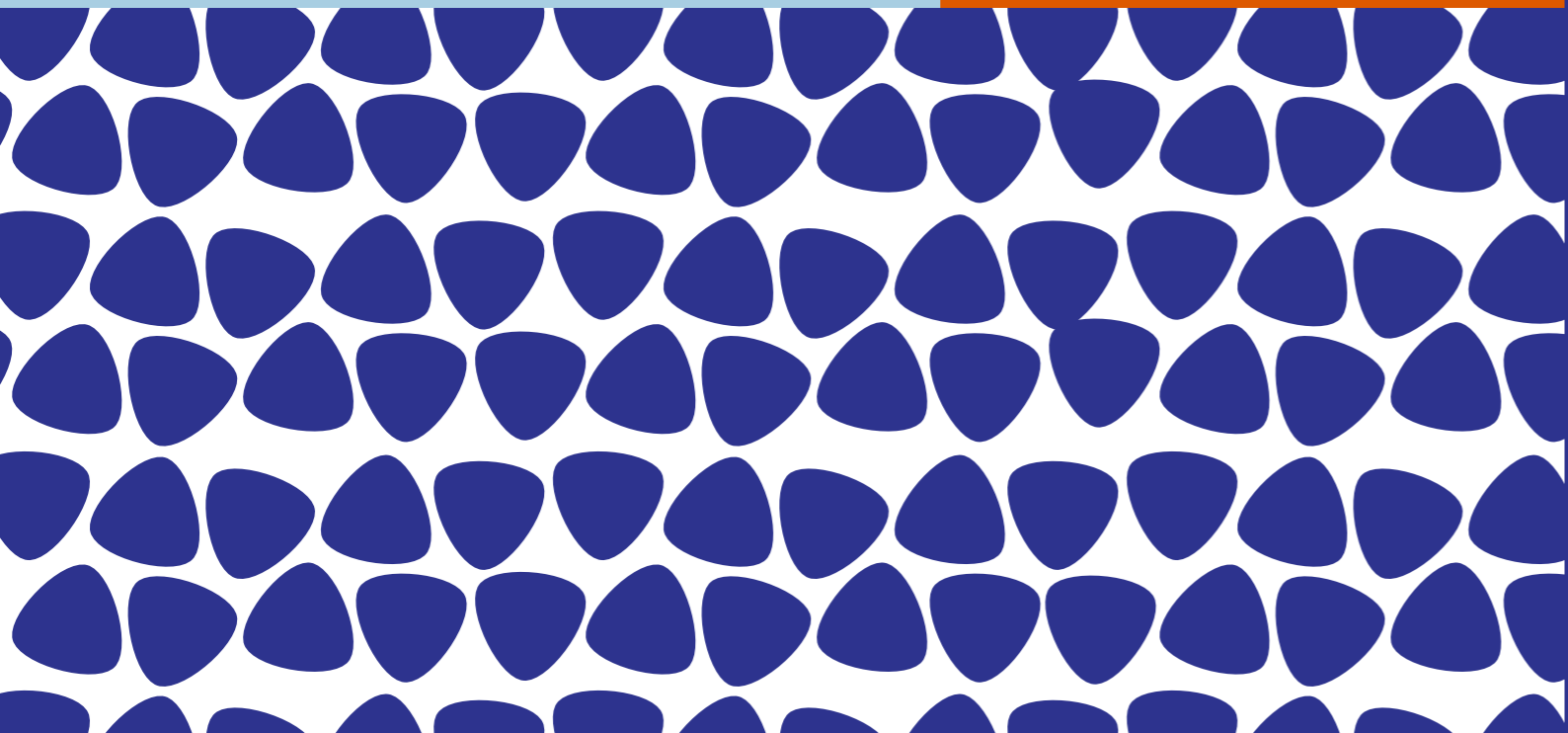
(esim. Aho, Tuomala, Hämäläinen ja Mäkiäho (2018). Työvoimapalvelujen kohdistuminen ja niihin osallistuvien työllistyminen. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19/2018). Alueelliset erot palveluissa eivät saa muodostua kohtuuttoman suuriksi.

Toimivien ja yhdenvertaisten työvoimapalvelujen aikaansaamiseksi maakuntien järjestämisvelvoitetta tulee laajentaa ja täsmentää. Palvelujen aikaansaaminen edellyttää myös rahoituksen aikaisempaa tarkoituksenmukaisempaa kohdentamista ja lisäresursointia. Palkkatuesta ja vaikeasti työllistettävien työllistämistä tulee myöhemmin EK:n erillinen kannanotto.

- Lisätään työnvälityksen resursseja; lisärahoitus saadaan työttömyysturvamenojen valtion rahoitusosuuden säästöistä.
- Täsmennetään maakuntien velvoitteita kasvupalvelujen järjestämisessä siten, että kaikille maakunnille tulee lakiin kirjatut vähimmäisvaatimukset palvelujen sisällöstä ja saatavuudesta.
- Siirrytään kasvupalveluissa monituottajamalliin, jossa hyödynnetään laajasti erilaisia yksityisiä palveluntuottajia.
- Varmistetaan kasvupalveluissa kilpailuneutraliteetti ja laadukkaat kilpailutukset.
- Tehostetaan työnvälitystä ottamalla käyttöön uusia digitaalisia tapoja välittää työtä työttömille ja työntekijöitä työnantajille.
- Suunnataan ammattiin valmistuville ja opintonsa päättävälle digitaalisia palveluja, joilla siirtyminen opiskelusta työelämään sujuu mahdollisimman joustavasti ja tehokkaasti.
- Käynnistetään TEM:n työmarkkinatorihankkeen puitteissa pilottihankkeita aloilla, joilla on valmiuksia siirtyä digitaaliseen työnvälitykseen.
- Tarkistetaan maakuntien rahoitusta siten, että niitä palkitaan onnistuneesta ja rangaistaan heikosta työllisyyden hoidosta.
- Korvamerkitään maakuntien aktiivisen työvoimapolitiikan toimeenpanoon tarkoitetut valtion rahoitusosuudet.
- Toteutetaan kuntoutuskomitean kasvupalveluesitykset (mm. työterveyshuollon ulkopuolella olevien asiakkaiden kuntoutustarpeen arviointi ja palveluihin ohjaaminen, tuottajien välisen yhteistyön lisääminen ja palvelujen räätälöinti).

4.

Vaikutusarvioita

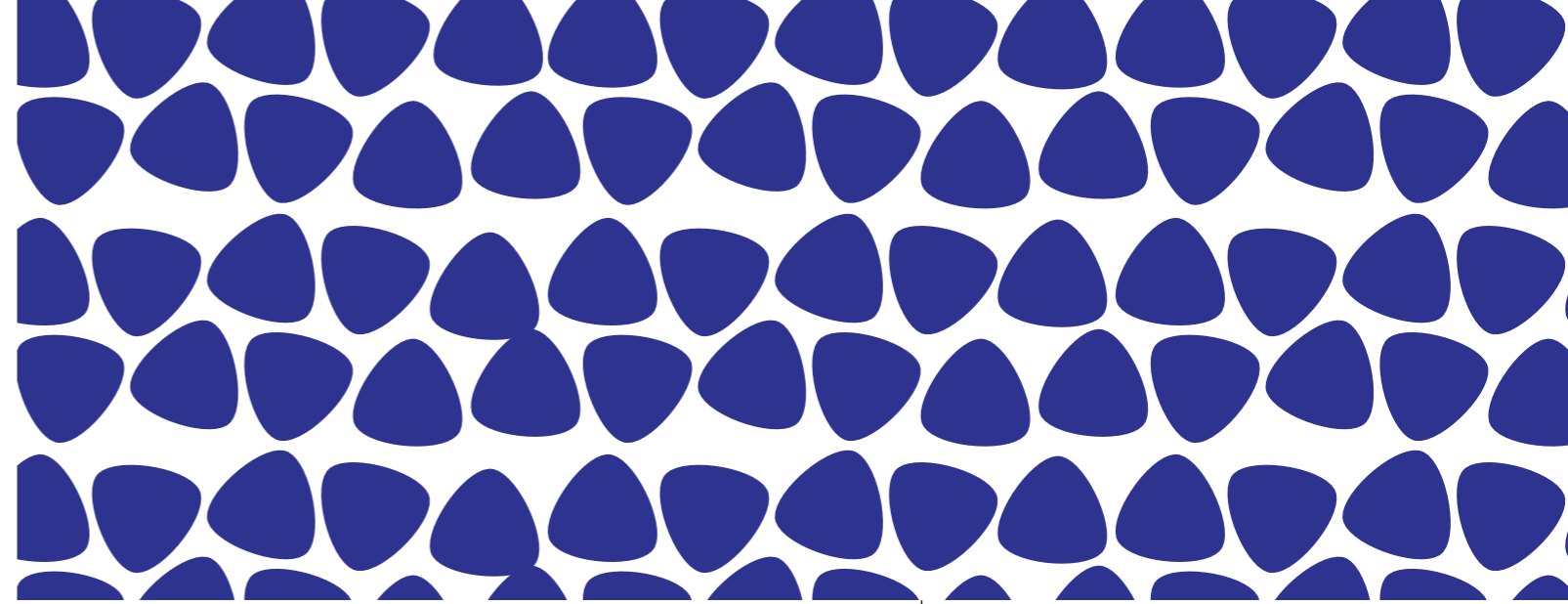
Työn vuoron tavoitteena on hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen kannustinloukkuja poistamalla. Toimien vaikutusta työttömyysloukkuun (työllistyminen ei lisää käytettävissä olevia tuloja tai lisää niitä vain vähän) voidaan tarkastella työllistymisveroasteen muutoksella. Työllistymisveroaste kuvaa sitä, mikä osuus työllistymisestä seuraavasta bruttotulojen noususta menetetään verotuksen sekä sosiaalietuuksien ja asiakasmaksujen muutosten seurauksena. Tässä tarkastelussa käytetään kahta esimerkkitaloutta.

Nykytilanteessa kahden vanhemman esimerkkiperheen työllistymisveroaste on suurimmillaan noin 80 prosenttia. Yli 70 prosentin työllistymisveroasteet ovat suhteellisen yleisiä, sillä hieman runsas 60 prosenttia suomalaisista ansaitsee 2 000 – 3 500 euroa kuukaudessa. Työn vuoron toimilla työllistymisen veroaste laskisi selkeästi niissä tuloluokissa, joissa työttömyysloukku on ilmeisin.

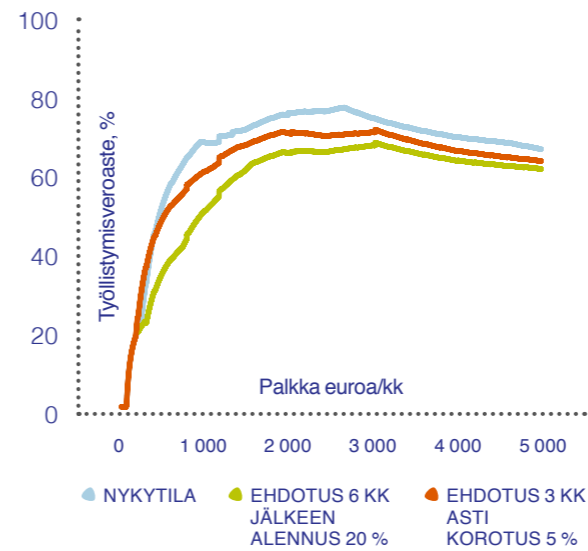
Esimerkkinä olevassa yksinhuoltajaperheessä nykytilanne on hyvin samankaltainen kuin kahden vanhemman perheessä. Työllistymisveroaste on kokoaikaisesti työllistyvällä noin 80 prosenttia aina noin 3 000 euron kuukausituloon saakka. Työn vuoron toimilla työllistymisveroaste laskee selkeästi etenkin silloin, kun työllistyvän yksinhuoltajan palkka on 2 000 – 3 000 euroa kuukaudessa.

Ihmelääkettä kannustinloukkujen purkamiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen ei ole. Osin tähän vaikuttaa se, että julkisessa taloudessa ei ole sellaista liikkumavaraa, joka mahdollistaisi kannustinpulmien poistamisen lisärahoituksella. Näistä syistä ratkaisuja on haettava etuuksien ja maksujen tasotarkistuksista sekä käytettävissä olevien varojen uudelleen kohdentamisesta.

Tässä dokumentissa esitetään toimia, jotka sekä supistavat julkisen talouden menoja että lisäävät niitä (taulukko 1 sivulla 36). Menoja lisäävien toimien ideana on pienentää palvelujen hankinnasta aiheutuvia kustannuksia sekä parantaa palveluja, jotka tukevat työelämään osallistumista ja syrjäytymisen ehkäisyä. Menoja supistavilla toimilla tavoitellaan etenkin työn ensisijaisuutta siten, että työllistymisen veroaste pienenee.

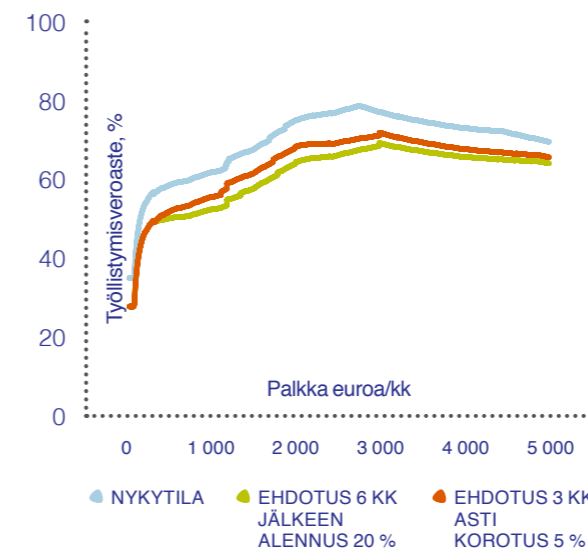

Tuloloukku, nykytila vs. uusi malli:
2-henkinen perhe

- 1 huoltaja + 1 lapsi
- Huoltaja ansiosidonnaiselta työllistyvä
- Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha 1 140 € / kk (aiempi palkka 1 500 € / kk)
- Lapsi 5-vuotiaana esiopetuksessa

Tuloloukku, nykytila vs. uusi malli:
4-henkinen perhe

- 2 huoltajaa + 2 lasta päivähoidossa
- Työllistyvä puoliso työmarkkinatuella 862 € / kk
- Toinen puoliso osa-aikatyössä (palkka 1 250 € / kk)
- Vanhempi lapsista 5-vuotiaana esiopetuksessa

Taulukko 1.
Karkea laskelma Työn vuoron staattisista vaikutuksista julkiseen talouteen

	Menojen lisäys, m€	Menojen vähennys, m€	Menojen muutos, m€
Varhaiskasvatuksen asiakas- maksut ja pienten lasten yksi- tyisen hoidon tuki	60		60
Asumisen tukeminen	40	-190	-150
Työttömyysturva	100	-470	-370
Syrjäytymisen ehkäisy	300		300
Varhaiskasvatuksen saatavuus- den ja laadun parantaminen	120		120
Yhteensä	620	-660	-40

Laskelmassa ei ole otettu huomioon käyttäytymisvaikutuksia. Koska toimet lisäävät työllisyyttä, ”paketin” toimeenpano parantaisi julkisen talouden tasapainoa todettua enemmän.

Parantunut talouskehitys on kohentanut viime vuosina myös Suomen julkisen talouden rahoitusta. Nykyisten talousennusteiden mukaan Suomi on kuitenkin vielä kaukana kestävästä pohjasta. Ennen kaikkea hoito- ja hoivamenoihin odotettu voimakas kasvu painaa Suomen julkisen talouden uudelleen voimakkaasti alijäämäiseksi 2020-luvun loppupuolella.

Julkisen sektorin rahoituksen tulevaisuus riippuu voimakkaasti kahdesta asiasta: työllisyysasteen kehityksestä sekä julkisesti rahoitettujen palveluiden tuottavuudesta. Työllisyysaste jää Suomessa selvästi alle muiden Pohjoismaiden tason. VM:n uusimman ennusteen mukaan se nousisi seuraavan vaalikauden lopulla vain noin 73 prosenttiin, mikä on selvästi riittämätön taso hyvinvoinnin rahoittamiseksi pitkällä aikavälillä.

Seuraavalla vaalikaudella on tavoiteltava työllisyysasteen nousua vähintään yli 75 prosenttiin työikäisestä väestöstä. Tämä tarkoittaisi työllisyyden kasvua noin 70 000 hengellä enemmän kuin VM:n perusennusteessa, ja vaikutus julkiseen talouteen olisi noin 2 miljardia euroa positiivinen.

Työllisyysastetavoite on saavutettavissa EK:n esittämällä monipuolisilla toimenpidekokonaisuuksilla. Keskeinen osa työllisyyden nostossa ovat tässä julkaisussa esiteltävät etuusmuutokset. Varovaisestikin arvioiden näiden työhön kannustavien muutosten potentiaali työn tarjontaan on kymmeniä tuhansia työntekijöitä.

Työelämän toimenpidepaketin lisäksi EK esittelee syksyn 2018 aikana tavoitteitaan monille muille politiikkaloikoille. Esityksillä on tarkoitus luoda edellytyksiä uusien työpaikkojen syntymiselle Suomeen.

Julkaisija

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10)

00131 Helsinki

ek@ek.fi

www.ek.fi

Twitter: @Elinkeinoelama

Kirjoittajat

Ilkka Oksala

Simo Pinomaa

Vesa Rantahalvari

Penna Urrila

Taitto

Miltton

Lokakuu 2018